

Hätälä Oy

Palokankaantie 298
90410 OULU

Asia

Nestekaasulaitoksen perustamislupa

Kohde ja sen sijainti

Hätälä Oy (y-tunnus 0219887-4), Palokankaantie 298, OULU. Tontin kiinteistö-tunnus on 564-27-75-4. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella

Päätös

Toiminnanharjoittaja saa rakentaa hakemuksessa kuvaamansa nestekaasun käyttölaitteiston sillä ehdolla, että se noudattaa tässä päätöksessä kuvattuja toimia onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muulta osin hakemuksessa esitetyllä tavalla. Ennen muutosta laitoksella on ollut 8 m³ maanpäällinen säiliö pelastusviranomaisen luvalla. Vanha säiliö poistuu muutoksen jälkeen käytöstä. Alun perin hakemuksessa on esitetty nestekaasun tankkauspiste matkailuautolle, mutta siitä on luovuttu.

Muutoksen jälkeen kohteen toiminta on laajamittaista ja se on ns. nestekaasulaitos. Tuotantolaitoksen valvonta siirtyy Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitokselta Tukesille.

Toiminta, jota päätös koskee

Hätälä Oy saa rakentaa uuden nestekaasun käyttölaitoksen. Nestekaasua käytetään kalatuotteiden kypsentämiseen grilleissä. Nestekaasua varastoidaan 30 m³ maapeitteisessä nestekaasusäiliössä. Laitokseen kuuluvat lisäksi höyrystin-keskus (500 kg/h), käyttölaitteet (1 x 4900 kW ja 2 x 200 kW) ja nestekaasuputkisto.

Laitoksella on myös kevyttä polttoöljyä, pesuaineita sekä kunnossapidon kemikaaleja. Niihin sovelletaan pelastuslaitoksen aiemmin määrittämiä velvoitteita.

Vaarallisia kemikaaleja saa muutoksen jälkeen olla tuotantolaitoksen tiloissa enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Nestekaasu	Flam. Gas 1, H220;	15

11.7.2019

481/342/2019

Muu kemikaali, F15 Hite	Aquatic Chronic 1, H410; Skin Corr. 1, H314;	alle 2
Kevyt polttoöljy	Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H332; Asp. Tox. 1, H304; Carc. 2, H351; Skin Irrit. 2, H315; STOT RE 2, H373;	1,5

Päätöksen määräykset ja ehdot

1. Nestekaasulaitokselle laaditun vaarojen tunnistamisen (28.10.2018) tulokset huomioidaan suunnittelussa, käytössä ja ohjeistuksessa. (L 390/2005 10 §)
2. Nestekaasusäiliö ja maanpäälliset nestekaasuputkistot tulee tarvittaessa suojata törmäysestein. (VNa 858/2012 13 §)
3. Nestekaasuputkistolle tehdään paine- ja tiiveyskoe. Koepöytäkirjat esitetään käyttöönottotarkastuksella. (VNa 858/2012 50 §)
4. Nestekaasulaitteiston asennuksesta esitetään käyttöönottotarkastuksella asennusliikkeen vakuutus. (VNa 558/2012 3 §)
5. Nestekaasusäiliön painelaitetarkastuksen pöytäkirja esitetään käyttöönottotarkastuksella. (VNa 858/2012 32 §, L 1144/2016 55, 66 §)
6. Sähköasennukset ovat tilaluokitusvaatimusten mukaisia ja sähkölaitteistoille tehdään sähkölaitteistoluokan mukainen tarkastus. Pöytäkirja esitetään käyttöönottotarkastuksella. (VNa 858/2012 18 §, L 1135/2016 43, 45 §)
7. Nestekaasusäiliö, putkistot ja käyttölaitteistot maadoitetaan ja yhdistetään potentiaalintasaukseen. Maadoitusmittauspöytäkirja esitetään käyttöönottotarkastuksella. (VNa 858/2012 21 §)
8. Tontin rasiitteena olevaa voimansiirtolinjaa koskeva Fingrid Oyj:n lausunto (AE-2541-8-58, 26.1.2018) tulee huomioida laitoksen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä. (L 390/2005 10 §)
9. Asiattomien pääsy laitoksen alueella estetään joko rakenteellisin toimenpitein tai toiminnan luonteeseen nähden riittävän tehokkaalla muulla tavalla. (L 390/2005 16 §, VNa 858/2012 14 §)
10. Säiliön purkupaikalla on riittävä valaistus. (L 390/2005 10 §)

11.7.2019

481/342/2019

11. Höyrystin rakennetaan standardin SFS 5987 mukaisesti. Se on eristettävä vähintään EI30-paloluokituksen omaavilla rakennusosilla. (VNa 858/2012 39 §)
12. Säiliön varoventtiilin ja puhallusputken välisten liitoksien tulee kestää kaasun virtauksen ja paineen aiheuttama kuormitus. Varoventtiilistä lähtevän letkun sisähalkaisijan tulee olla vähintään yhtä suuri kuin varoventtiilin purkuaukko. Letkuun ei saa muodostua taipuisuuden vuoksi taskuja, jotka estävät tai hidastavat nestekaasun pääsyä ulospuhallusputkeen. (VNa 858/2012 8, 46 §)
13. Toiminnanharjoittajan on osoitettava, että tilaluokitelluille alueille asennetut laitteet ovat tilaluokitusvaatimusten mukaisia. Osoittaminen voidaan tehdä esimerkiksi räjähdysuojasiasiakirjaan liitettävällä laiteluettelolla, mistä nähdään asennettujen laitteiden tiedot ja siitä voidaan tarkistaa laitteen soveltuvuus ko. tilaluokkaan. (VNa 858/2012 18, 19, 20 §)
14. Nestekaasusäiliö ja -putkistot sekä turvallisen toiminnan kannalta oleelliset sulkuventtiilit (ml. pääsulut) varustetaan asianmukaisin merkinnöin. Putkistot varustetaan niiden sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavin merkinnöin. Maanpäälliset nestekaasuputkistot merkitään keltaisella tunnusvärillä. Maanalaisen putkiston reitti merkitään maastoon sopivalla tavalla. (L 390/2005 13 §, VNa 858/2012 15 §)
15. Nestekaasuhöyrystimen, -polttimien ja -venttiiliryhmien lähettyville asennetaan tarvittaessa nestekaasuhaistelijat, mikäli tilat eivät ole jatkuvan valvonnan alla. Haistelijoiden tulee antaa selvästi havaittava ääni- ja valomerkki vuotopaikalla ja kaikissa niissä tiloissa, joissa työntekijät voivat joutua vaaraan esimerkiksi käyttölaitetilaan johtavilla sisäänkäynneillä. Hälytystä osoittavan valon yhteydessä on oltava selittävä teksti. Tieto hälytyksestä on siirryttävä myös jatkuvasti valvottuun paikkaan. (VNa 856/2012 72 §)
16. Nestekaasun kulkeutuminen viemäriin tai syvennyksiin tulee estää. Tarvittaessa viemäriin tai syvennyksiin tulee asentaa kaasuilmaisim. (VNa 858/2012 28 §, 856/2012 72 §)
17. Nestekaasun käyttölaitoksella ja siihen liittyvillä laitteistoilla tulee olla laadittuna huolto- ja kunnossapitosuunnitelma. Nestekaasulaitokselle tehtävistä tarkastuksista ja testauksista on pidettävä kirjaa. (L 390/2005 12 §, VNa 858/2012 17 §).
18. Laitoksella työskenteleville annetaan riittävästi koulutusta nestekaasun turvallisuudesta käsittelystä ja toiminnasta poikkeamatilanteissa. Laitoksen alueella työskenteleville (ml. autonkuljettajat) ja pelastuslaitokselle annetaan riittävät tiedot toiminnasta, siihen liittyvistä vaaratekijöistä ja niihin varautumisesta siinä laajuudessa kuin turvallinen toiminta sitä heidän tehtävissään edellyttää. (L 390/2005 11 §, VNa 858/2012 16 §)

11.7.2019

481/342/2019

19. Laitokselle nimetään nestekaasun käytönvalvoja ja (tarvittaessa sijainen), joka on osoittanut pätevyytensä Tukesin järjestämässä kokeessa. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)

Lausunto sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Toiminnanharjoittajalla on kaksi pelastussuunnitelmaa, toinen nestekaasulle toinen muulle toiminnalle. Pelastussuunnitelmat tulee yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi. Hättälä Oy:n pelastussuunnitelma tulee tarkentaa koskemaan Oulun tuotantolaitosta, koska nyt osa asioista on esitetty yleisellä tasolla. Pelastussuunnitelmaan tulee täydentää nestekaasun onnettomuuksien vaikutusalueet.

Muilta osin Tukes katsoo, että pelastussuunnitelma täyttää asetuksen 685/2015 17 §:n vaatimukset.

Pelastussuunnitelman toimivuutta tulee harjoitella säännöllisesti. Pelastussuunnitelma tulee tarkistaa vähintään kolmen vuoden välein. Päivitetty suunnitelma tulee toimittaa pelastuslaitokselle.

Päätöksen perustelut

Uusi nestekaasujärjestelmä sijoitetaan olemassa olevan laitoksen alueelle. Kiinteistö, jolle lupaa haetaan, on asemakaava-alueella ja sen kaavamerkintä on TY (Teollisuusrakennusten korttelialue). Tontin rasitteena on Fingrid Oyj:n voimansiirtolinja (Y2000-38792) sekä muu rasite 564-2003-K1 (alueella sijaitsevat sähköpylväät, kunnallistekniset putket sekä kaapelit). Tontin välittömässä läheisyydessä ei sijaitse herkkiä kohteita.

Toiminnanharjoittaja on laatinut nestekaasulaitokselle vaarojen ja riskien tunnistamisen. Merkittävimmäksi onnettomuustapaukseksi toiminnanharjoittaja on arvioinut nestekaasuletkurikon tai letkun irtoamisen täyttöliittimisestä varastosäiliön täytön yhteydessä. Vuototilanteesta on tehty leviämismallinnus, jossa on arvioitu kaasuräjähdyksen aiheuttamaa ylipainetta ja pistoliekin lämpösäteilyä.

Nestekaasuauton täyttöletkun irtoamistilanteessa pääsee selvityksen mukaan purkautumaan 26 kg nestekaasua. Mallinnuksen mukaan lämpösäteilyvaikutukset (3 KW/m²) voivat ulottua pisimmillään 24 metrin päähän ja painevaikutukset (5 kPa) voivat ulottua pisimmillään 12 metrin päähän vuotokohdasta. Syttymiskelpoinen alue ulottuu enintään 13 metrin päähän vuotokohdasta.

Säiliön ja säiliön täyttöpaikan valinta on hakemuksen mukaan valittu siten, että arvioidussa onnettomuudessa syntyvät vaikutukset eivät aiheuta palon leviämistä tai sortumia muihin rakennuksiin tai estä poistumista alueelta. Onnettomuuksien vaikutukset on hakemuksen mukaan huomioitu myös säiliön, höyrystinkeskuksen, putkiston, käyttölaitteiden sekä putkistojen sijoituksessa.

11.7.2019

481/342/2019

Nestekaasun säiliöauton tyhjennyspaikka on valittu siten, että säiliöauto voidaan ajaa esteettä tyhjennyspaikalle ja sieltä pois. Palo- ja pelastushenkilökunnalla on pääsy säiliöalueelle vähintään kahdesta suunnasta.

Tukes katsoo, että toiminnan täyttäessä tämän päätöksen ehdot ja muuten toimittaessa hakemuksessa esitetyllä tavalla, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat velvoitteet Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella.

Voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Tarkastus

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää nestekaasulaitteiston tarkastusta hyväksytyltä tarkastuslaitokselta tai Tukesilta hyvissä ajoin ennen laitteiston käyttöönottoa. Jos tarkastuksen tekee tarkastuslaitos, tulee käyttöönottotarkastuksen pöytäkirja toimittaa Tukesille.

Tarkastuksessa käydään läpi nestekaasulaitoksen tekninen toteutus, toiminta-periaatteet ja todetaan, että toiminta on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista.

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen laitokselle tulee tehdä määräaikaistarkastukset neljän vuoden välein. Tarkastukset tulee pyytää hyväksytyltä tarkastuslaitokselta.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 27.3.2019 ja käsitellyt sen asetuksen 685/2015 8 §:n mukaisena laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia koskevana lupahakemuksena. Tukes on saanut hakemukseen pyytämiään täydennyksiä 27.5.2019, 28.5.2019, 5.6.2019 ja 4.7.2019.

Tukes pyysi hakemuksesta lausuntoa Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitokselta sekä Pohjois-Suomen ELY-keskukselta. Pelastuslaitoksen lausunto on huomioitu päätöksen ehdoissa. Pohjois-Suomen ELYltä ei saatu lausuntoa.

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Oulun kaupungin ilmoitustaululla 24.4. – 26.5.2019 ja Tukesin internet-sivuilla. Kuulutuksesta ilmoitettiin Kalevassa 23.4.2019. Hakemus on ollut nähtävillä Oulun kaupungin asiakaspalvelu 10:ssä ja Tukesin Tampereen toimipisteessä. Hakemuksesta ei esitetty mielipiteitä.

Säädökset, joihin päätös perustuu

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012)

11.7.2019

481/342/2019

Sähköturvallisuuslaki (1135/2016)
Valtioneuvoston asetus maakaasu-, nestekaasu- ja öljylämmityslaitteistojen
asennus- ja huoltotoimintaa sekä maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusta har-
joittavien hyväksymisestä (558/2012)
Painelaitelaki (1144/2016)

Timo Kukkola
ylitarkastaja

Kati Hietämäki
ylitarkastaja

Liitteet

Valitusosoitus

Päätöksestä tiedottaminen

Pohjois-Suomen AVI, Työsuojelu
Pohjois-Pohjanmaan ELY, Ympäristö ja luonnonvarat
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos, Oulun kaupungin kirjaamo

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosassa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- [x] Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189 (käyntiosoite Isokatu 4), 90101 Oulu